

Т.А. Яновська
tamriko71@inbox.ru

Ю.І. Калюжна
y_kalyuzhnaya@inbox.ru

Особливості розвитку інтересу до психологічних знань у майбутніх педагогічних працівників

Yanovska T.A. Features of development of future teachers' interest in psychological knowledge / T.A. Yanovska, Y.I. Kaliuzhna // Problems of Modern Psychology : Collection of research papers of Kamianets-Podilskyi Ivan Ohienko National University, G.S. Kostiuk Institute of Psychology at the National Academy of Pedagogical Science of Ukraine / scientific editing by S.D. Maksymenko, L.A. Onufrieva. – Issue 29. – Kamianets-Podilskyi : Aksioma, 2015. – P. 791–802.

Т.А. Яновська, Ю.І. Калюжна. Особливості розвитку інтересу до психологічних знань у майбутніх педагогічних працівників. Розглядається проблема цілеспрямованого розвитку пізнавального інтересу до психології в студентів педагогічних вищих навчальних закладів у контексті їх особистісного самопізнання та саморозвитку. Дається характеристика інтерактивному навчанню, що базується на взаємодії людей у процесі пізнання і є потужним засобом активізації пізнавальних інтересів молоді. Проаналізовано, що інтерактивні методи навчання передбачають організацію групової діяльності молоді для розв'язання проблем професійного змісту.

Аналізуються результати емпіричного дослідження структури інтересів студентської молоді та окреслюються методичні засоби розвитку прагнення до засвоєння психологічних знань майбутніх педагогічних працівників. Аналіз отриманих результатів свідчить, що застосування інтерактивних методів викладання психологічних дисциплін є важливим для формування пізнавальної мотивації майбутніх педагогів, яка забезпечує ефективність їх професійного зростання. Навчальна діяльність із застосуванням інтерактивних методів дозволяє залучити майбутніх спеціалістів до взаємодії у розв'язанні професійно значущих ситуацій, створює умови для підвищення мисленнєвої активності кожного та сприяє формуванню орієнтації студентів на досягнення результату у колективі. Звертається увага на те, що активізація пізнавальної мотивації у сфері психологічних знань може бути суттєво підвищена завдяки врахуванню інших, уже сформованих інтересів студентської молоді. Подальший пошук можливостей застосування інтерактивних

T.A. Yanovska – the scientific contribution of the co-author is 50% ,
Y.I. Kaliuzhna – the scientific contribution of the co-author is 50% .

методів у ході лекційних, практичних і лабораторних занять з психології на основі взаємозв'язку таких мотиваційних утворень може стати запорукою підвищення інтересу студентів до цього навчального предмета та усвідомлення його необхідності для подальшого професійного саморозвитку педагога.

Ключові слова: особистість, мотивація, пізнавальний інтерес, психологічні знання, структура інтересів, методичні засоби, розвиток інтересу, інтерактивне навчання, професійне зростання.

Т.А. Яновская, Ю.И. Калюжная. Особенности развития интереса к психологическим знаниям у будущих педагогических работников. Рассматривается проблема целенаправленного развития познавательного интереса к психологии у студентов педагогических высших учебных заведений в контексте их личностного самопознания и саморазвития. Дается характеристика интерактивному обучению, которое базируется на взаимодействии людей в процессе познания и является мощным средством активизации познавательных интересов молодежи. Дан анализ тому, что интерактивные методы обучения предусматривают организацию групповой деятельности молодежи для решения проблем профессионального содержания.

Анализируются результаты эмпирического исследования структуры интересов студенческой молодежи и описываются методические средства развития стремления к усвоению психологических знаний будущих педагогических работников. Анализ полученных результатов свидетельствует, что применение интерактивных методов преподавания психологических дисциплин является важным для формирования познавательной мотивации будущих педагогов, которая обеспечивает эффективность их профессионального роста. Учебная деятельность с применением интерактивных методов позволяет привлечь будущих специалистов к взаимодействию в решении профессионально значимых ситуаций, создаёт условия для повышения мыслительной активности каждого и благоприятствует формированию ориентации студентов на достижение результата в коллективе. Обращается внимание на то, что активизация познавательной мотивации в сфере психологических знаний может быть существенно завышена благодаря учёту других, уже сформировавшихся интересов студенческой молодёжи. Дальнейший поиск возможностей применения интерактивных методов в ходе лекционных, практических и лабораторных занятий по психологии на основе взаимосвязи таких мотивационных образований может стать залогом повышения интереса студентов к этому учебному предмету и осознание его необходимости для дальнейшего профессионального саморазвития педагога.

Ключевые слова: личность, мотивация, познавательный интерес, психологические знания, структура интересов, методические средства, развитие интереса, интерактивное обучение, профессиональный рост.

Постановка проблеми. Сучасні вимоги суспільства до підготовки кваліфікованого педагогічного працівника передбачають формування у студентів системи фахових і психолого-педагогічних знань та ознайомлення їх з широким колом новітніх наукових досягнень у цих напрямках. Без цього неможливе засвоєння суті та змісту сучасних педагогічних технологій і навичок їх практичного застосування безпосередньо в навчальному процесі. Розуміння сутності особистості дитини, її структури та закономірностей розвитку педагогом є запорукою розвитку формування його спрямованості на самостійний пошук важливих проблем у професійній діяльності та шляхів їх оптимального розв'язку з урахуванням власного потенціалу і особливостей діяльності школярів.

Проте в цьому складному процесі вирізняється кілька суттєвих проблем.

По-перше, завдання формування професіонала приходять у деяке протиріччя із засадами традиційного навчання студентів. Воно переважно спирається на організацію занять пояснювально-ілюстративного типу, які передбачають індивідуальну роботу студентів у ході засвоєння ними знань та орієнтацію на запам'ятовування та відтворення навчального матеріалу. Неважко передбачити, що при такій організації навчання процес інтеріоризації фахових знань ускладнюється і їх перехід у внутрішній план та включення у систему особистісних цінностей відбувається зі значними перешкодами. Особливо це стосується засвоєння навчального матеріалу з психологічних дисциплін, який має реалізуватися у процесі міжособистісної взаємодії. Це сприяє як його глибокому усвідомленню, так і закріпленню теоретичних засад у відповідних уміннях і навичках викладання та виховного впливу на особистість і діяльність школяра.

По-друге, у психолого-педагогічній літературі, яка стосується підготовки студентів педагогічних навчальних закладів до професійної діяльності, зазвичай підкреслюється, що для формування мотивації освоєння спеціальності (у тому числі й інтересу до психології), необхідно максимально пов'язувати навчальний матеріал зі специфікою майбутньої практичної діяльності, тобто спонуканнями до опанування фаховими знаннями. При цьому ігнорується широкий спектр пізнавальних інтересів, які, на перший погляд, лежать поза сферою професійних мотивів. Проте, маючи досить суттєве значення для особистісного розвитку в студентському віці, вони можуть сприяти розвитку інтересу до психологічних знань. Адже на них можна спиратися,

розробляючи матеріал для практичних та лабораторних занять з психологічних дисциплін, бесід, дискусій, рольових ігор, тощо.

Аналіз основних досліджень і публікацій. Суттєві властивості особистості полягають передусім у тому, якими потребами та інтересами вона мотивується, якими поглядами та ідеалами керується. У вітчизняній психолого-педагогічній літературі мотиваційна сфера особистості розглядається як складне утворення, ієрархізована динамічна система, у якій потреби, мотиви і цілі є певним чином підпорядковані, взаємообумовлені та взаємопов'язані [1, с. 101; 5, с. 144].

Особливе місце в цій системі займають інтереси. Вони визначають вибіркоче ставлення особистості до об'єкта пізнання завдяки його життєвому значенню та емоційній привабливості [1, с. 46; 5, с. 267; 8, с. 59]. Пізнавальні інтереси є не лише спонуками до діяльності, а й важливою умовою саморозвитку та самовдосконалення особистості. Адже саме вони забезпечують перехід від цікавості, обумовленої новизною предмета чи явища, до допитливості, а від неї – до заглиблення у сутність явища і, зрештою, до розв'язання проблеми.

Тому проблема пізнавального інтересу розглядається широко і всебічно у вітчизняній літературі. Вивченню його сутності присвячені роботи Б.Г. Ананьєва, В.Г. Асєєва, В.І. Ковальова та ін. Питання розвитку пізнавальних інтересів у процесі навчання шкільної молоді та студентства досліджували М.І. Алексєєва, А.К. Маркова, Г.І. Щукіна, В.М. Вергасов, Є.П. Ільїн, О.В. Малихін, І.Г. Павленко, О.О. Лаврентьєва, Г.І. Матукова та ін. Вони зазначають, що в контексті досягнення цілей формування особистості студента як свідомого суб'єкта освоєння професії важливе значення має активізація пізнавальної діяльності майбутніх педагогів у навчальному процесі. Значну роль при цьому відіграє інтерактивне навчання, що базується на взаємодії людей у процесі пізнання і є потужним засобом активізації пізнавальних інтересів молоді.

Інтерактивне навчання передбачає, що в діяльності викладача центральне місце займає не окремий індивід, а група взаємодіючих особистостей, які стимулюють і активізують мисленнєву діяльність один одного. Особливо важливими при цьому є феномени змагання, суперництва тощо. Це модель спілкування особистостей у реальній спільній творчій діяльності, спрямованій на розв'язання завдань пошукового, проблемного характеру.

Серед інтерактивних методів навчання сьогодні найпоширенішими є метод дискусії, мозкового штурму, обговорення науко-

вих питань у вигляді евристичної бесіди або круглого столу, ділові ігри та тренінгові заняття [2, с. 169; 3, с. 25; 4, с. 66; 7, с. 203].

Евристична бесіда є засобом активізації пізнавальної мотивації студентів, який може стати компонентом як лекції, так і практичного або залікового заняття. У загальному вигляді – це колективна бесіда як пошук відповіді на проблему. При цьому велике значення має постановка питань викладачем, які адресовані або групі в цілому, або мікрогрупам, утвореним для спільної роботи. Зрозуміло, що навчальні питання повинні мати не відтворюючий, а пошуковий характер, бути послідовними та відповідати змісту і завданням заняття в цілому. У евристичній бесіді має відбуватися обмін думками, припущеннями, різними варіантами проміжних висновків. Студенти мають можливість знаходити нові знання у процесі активної взаємодії та взаємодопомоги, максимально активізуючи при цьому пізнавальний потенціал кожного. Наприклад, при розкритті у ході лекційного викладання суті та змісту творчої обдарованості дитини можна адресувати групі в цілому для обговорення питання про відповідність поведінки такої особистості моральним нормам та обмеженням, стимулюючи поєднання інтересу до психологічних знань та етичних норм поведінки людини.

На відміну від евристичної бесіди, дискусія передбачає спеціально організовану в групі суперечку, що має яскраво виражений дидактичний зміст. Для цього викладач має запропонувати на лекції або для самостійного освоєння перед семінарським заняттям різні, протилежні наукові концепції, підходи або авторські точки зору щодо певного явища. Тільки на основі цього можна стимулювати групу до порівняння таких позицій чи відстоювання їх правильності або пошуку хибних сторін. Основними ознаками дискусії є нерівномірність темпу, оскільки боротьба між різними думками відбувається як суперечка та формування системи аргументів чи контраргументів при аналізі наукових явищ. Важливою перевагою дискусії є те, що група може прийти до несподіваних і неординарних висновків внаслідок консолідації кінцевих результатів. Наприклад, у ході лекції про особливості поведінки сучасного підлітка можна організувати дискусію навколо питання про біологічні та соціальні причини кризи цього віку. Викладач лише окреслює зміст протилежних теоретичних підходів і пропонує студентам самим прийти до висновку про їх правильність на основі критики цих позицій. У ході практичного заняття дискусія може бути організована з приводу аналізу неоднозначних результатів дослідження.

Метод мозкового штурму передбачає таку організацію навчальної діяльності, при якій у роботі групи максимально активізується як мисленнєва діяльність, так і творча уява та інтуїція слухачів. Перед впровадженням такого методу викладач має забезпечити утворення невеликих груп учасників (6–12 чоловік) на основі їх психологічної сумісності. Завданнями викладача є підготовка для групи учасників навчальних питань проблемного характеру, які не містили би підказок чи натяків на певне їх вирішення. Під час обговорення цих питань викладач має заохочувати формулювання учасниками різних припущень щодо розв'язання проблемного питання, що можуть мати як науковий, так і практичний чи навіть жартівливий характер, оскільки саме вони іноді дають поштовх до знаходження вірного результату. Учасники цього методу мають фіксувати питання в письмовому вигляді, багаторазово переформулювати його з метою знаходження вузлових смислових одиниць, вільно висловлювати власні припущення та ідеї без критики думок інших членів групи. На основі низки можливих варіантів розв'язку проблеми учасники методу разом з викладачем здійснюють їх аналіз, критику та адаптацію до реалій шкільного життя.

Метод круглого стола як метод інтерактивного навчання запозичений з області політики та науки. Він використовується для підвищення ефективності засвоєння теоретичних проблем шляхом розгляду їх у різних наукових аспектах, з участю спеціалістів різного профілю. Може бути реалізований у вигляді залучення різних фахівців чи спеціалістів із різних кафедр для проведення семінарського заняття з групою студентів. Наприклад, обговорення проблеми важких підлітків своєрідно реалізується психологами, педагогами, правознавцями, фізіологами, медиками, соціальними працівниками, представниками адміністративних структур. Вони можуть продемонструвати слухачам різні підходи до теоретичного пояснення проблеми та її практичного рішення. Головне при цьому – обрати спільну тему, що входить до програми підготовки таких спеціалістів та вимагає глибокого всебічного вивчення.

Метод ділової гри як засіб інтерактивного навчання започаткувався у сфері управління, де він найчастіше використовується для формування професійних якостей керівника. Це метод імітації прийняття рішень організаційного, методичного чи управлінського характеру в різних ситуаціях шляхом гри за заданими або сформованими самими учасниками правилами. В основі такої роботи лежить моделювання ситуацій. Прикладом може бути моделювання уроку з певної теми чи його фрагмента, робо-

ти з невстигаючими, розбору помилок учнів з аналізом психологічного підґрунтя цих дій тощо. Важливо зазначити при цьому, що викладач перед застосуванням цього методу має передбачити обов'язкову групову роботу учасників, яка б дозволила їм реалізувати себе в різних ролях і цим самим забезпечила б глибоке усвідомлення педагогічної ситуації. Наприклад, аналізуючи складну поведінку творчо обдарованої особистості та її протирічні характерологічні риси з метою пошуку шляхів навчально-виховного впливу на неї у вигляді гри-співбесіди студенти можуть виступати у ролях учителя, самого учня, методиста, студента-практиканта, директора школи, батьків школяра чи його однокласників. Таким чином проблема розглядається з різних точок зору, а значить, учасники методу шукають універсальні способи її розв'язку, які були б оптимальними для усіх сторін, що беруть участь в обговоренні.

Проте, сьогодні однією з **найактуальніших проблем** залишається така оптимальна організація навчального процесу, у якій можна було б добитися розвитку інтересу до певної галузі знань, використовуючи складну цілісну структуру пізнавальної мотивації особистості. Передусім це стосується формування інтересу до психологічних знань у майбутніх учителів як запоруки їх подальшої успішної професіоналізації. Вплітаючи у контекст інтерактивного навчання проблеми і питання до студентів на перетині суттєвих для них інтересів, можна надати відчутного поштовху до активізації пізнавальних спонукань саме до сфери психологічних знань. Отже, наша увага була скерована саме на змістовну складову навчальних завдань для студентів з метою посилення їх інтересу до психології.

Цілями статті є:

- вивчення типових взаємозв'язків між пізнавальними інтересами, характерними для сучасних студентів педагогічних ВНЗ;
- визначення таких інтересів, через активізацію яких можливе підсилення інтересу до психологічних знань в майбутніх учителів;
- окреслення шляхів розвитку пізнавального інтересу до психології у студентів на основі їх активної взаємодії у навчальному процесі.

Виклад основного матеріалу дослідження. Для забезпечення досягнення вищевказаних цілей було застосовано методичку, запропоновану В. Хеннігом [6, с. 405–444]. Її зміст базується на таких теоретичних засадах:

1. Пізнавальні інтереси до різних галузей знань взаємопов'язані і взаємозалежні.

2. Реалізація особистістю певного інтересу є результатом взаємозв'язків різних пізнавальних інтересів.

3. Розвиток певного інтересу зазвичай супроводжується змінами у всій структурі пізнавальних спонукань.

Методика дослідження складається із 136 тверджень, кожне з яких відображає поєднання інтересів, які належать до різних галузей.

Перша з них становить собою галузь наукових знань. До неї відносяться інтереси до фізики, географії, біології та технічних наук. Друга галузь охоплює досить широкий спектр пізнавальних спонукань до суспільних знань, зокрема: теорію пізнання, економічні знання, етику, політику та психологію. Третя галузь стосується культури і мистецтва. Вона представлена інтересами до літератури, кіно, моди, легкої та класичної музики, спорту та подорожей.

У кожному із запропонованих студентам тверджень поєднуються інтереси, які належать до різних галузей знань. Наприклад, у вислові «Моральні проблеми у медицині та в інших областях біології» поєднано інтереси до етики та біології, а «Формування характеру і волі за допомогою спорту» – до психології та спортивної діяльності.

Досліджуваним студентам пропонувалося вибрати серед цих поєднань ті, якими вони хотіли би займатися на практиці. Отримані дані дозволяють визначити низку особливостей пізнавальних інтересів студентів. Це, насамперед, діапазон інтересів, тобто кількість областей предметів, на які орієнтовані інтереси особистості. Крім цього, методика передбачає визначення також широти зв'язків одного інтересу з певною кількістю інших інтересів. Структурна позиція інтересів відображає їх центральне чи периферійне розміщення у складному взаємозв'язку пізнавальних спонукань.

До експериментального дослідження було залучено 200 студентів різних факультетів ПНПУ першого та другого курсів навчання, оскільки саме на цих курсах передбачено викладання психологічних дисциплін.

Дослідження за методикою В. Хенніга супроводжувалося систематичним спостереженням та опитуванням студентів.

Отримані результати дозволяють виявити деякі суттєві характеристики структури інтересів студентської молоді:

- Структура інтересів характеризується значною широтою, тобто у переліку обраних студентами інтересів представлено практично всі їх галузі.

- Вдалося виявити певний статус інтересу до психологічних знань студентів у структурі пізнавальних спонукань. Він не займає чільної позиції, але посідає достатньо значуще місце серед інших інтересів молоді і становить 29% від загальної кількості виборів.

Для всіх опитаних студентів найсуттєвішими виявилися взаємозв'язки інтересу до психології з такими галузями, як політика (19% серед опитаних), теорія пізнання (16%), спорт (17%) та подорожі (13%). Студентів цікавить роль особистості в історії та політичних подіях, психологічні передумови суспільних явищ, особливості та закономірності пізнання навколишнього світу та духовної сутності людини. Значним є також зацікавлення студентів особливостями життя людей на різних континентах та у різних країнах. Тому їх приваблюють етнопсихологічні дослідження, а також можливості подорожувати з метою вивчення побуту, ментальності і психологічних особливостей представників різних націй та спільнот, основ їх національних традицій, обрядів, тощо. Особливий інтерес студенти проявляють до тверджень, що відображають поєднання психології та спорту. Так, практично кожний сьомий студент серед опитаних виявив значну зацікавленість розвитком взаєморозуміння між людьми у командних видах спорту, можливостями самовдосконалення та саморегуляції у спортивній діяльності. Такі поєднання інтересів студентської молоді, безумовно, можуть бути питаннями для обговорення на семінарських та практичних заняттях з тематики загальної, вікової та педагогічної психології.

Водночас вдалося також виявити деякі суттєві відмінності у зв'язках інтересу до психології з іншими пізнавальними інтересами юнаків і дівчат.

Так, у юнаків спостерігається суттєвий інтерес до поєднання психологічних і технічних знань (питань про технічні засоби вимірювання психічних властивостей, організацію пізнавальної діяльності учнів і дорослих з допомогою сучасних технічних засобів, тощо). Тому для активізації інтересу до психологічних знань варто розглядати з юнаками проблеми психологічних характеристик діяльності у системах «Людина – Машина» (наприклад, обговорюючи специфіку роботи школярів і дорослих з комп'ютером) або питання узгодження конструювання технічних новинок з особливостями пізнавальних процесів чи моторики людини. Окрім цього, для сучасних юнаків важливим виявився взаємозв'язок інтересу до психології з економічними

знаннями. Як засвідчили результати опитування, їх цікавлять психологічні передумови ведення успішного бізнесу та здійснення вдалого менеджменту в педагогічній галузі, тощо. Такі питання можуть розглядатися у ході спеціально організованих виховних заходів (тренінгів, рольових ігор, тощо), підсилюючи загальний інтерес до психологічних знань.

Для дівчат суттєвим виявився взаємозв'язок інтересу до психології та моралі. Їх цікавить, передусім, етичний аспект застосування виховних впливів на особистість, взаємин учителя зі школярами та професійним середовищем, тощо. Підвищити інтерес дівчат до психологічних знань можуть завдання, які передбачають аналіз вчинків чи з огляду на їх відповідність моральним нормам поведінки. Окрім цього, дівчата набагато виразніше, ніж юнаки, виявляють поєднання інтересів до психології та літератури. Їх приваблює аналіз вчинків літературних героїв, переживань та характерологічних особливостей. Дівчатам також притаманне поєднання інтересу до психології та кінематографу, оскільки їм імпонує можливість ідентифікації з персонажем фільму і на основі цього вирізнення його психологічних якостей. Варто зазначити, що студентки цікавляться також питаннями творчості письменників, кінематографістів, акторів. Розкриваючи специфіку такої діяльності, можна значно активізувати їх інтерес до психологічних знань. Варто зазначити, що розгляд вищевказаних проблем можливий у ході застосування широкого спектра інтерактивних засобів навчання студентів з урахуванням специфіки тематики навчального матеріалу та дидактичних цілей викладача.

Висновки та перспективи подальших розвідок. Аналіз проблеми говорить про важливість застосування інтерактивних методів викладання психологічних дисциплін для формування пізнавальної мотивації майбутніх педагогів, яка буде забезпечувати ефективність їх професійного зростання. Саме навчальна діяльність із застосуванням інтерактивних методів дозволяє залучити майбутніх фахівців до взаємодії у розв'язанні професійно значущих ситуацій, створює умови для підвищення мисленнєвої активності кожного та активно сприяє формуванню орієнтації студентів на досягнення колективного результату. При цьому слід зважати на те, що активізація пізнавальної мотивації у сфері психологічних знань може бути суттєво підвищена завдяки врахуванню уже сформованих інтересів студентської молоді. Подальший пошук можливостей застосування інтерактивних методів у ході лекційних, практичних та лабораторних занять

з психології на основі взаємозв'язку вказаних мотиваційних утворень може стати запорукою підвищення інтересу студентів до цього навчального предмета й усвідомлення його необхідності для подальшого професійного саморозвитку педагога.

Список використаних джерел

1. Асеев В.Г. Мотивация поведения и формирование личности / В.Г. Асеев. – М. : Мысль, 1976. – 158 с.
2. Бадмаев Б.Ц. Методика преподавания психологии / Борис Циренович Бадмаев. – М. : Владос, 1999. – 304 с.
3. Балаев А.А. Активные методы обучения / А.А. Балаев. – М. : Профиздат, 1996. – 96 с.
4. Вергасов В.М. Активизация познавательной деятельности студентов в высшей школе / В.М. Вергасов. – К. : Вища школа, 1986. – 175 с.
5. Ильин Е.П. Мотивация и мотивы / Е.П. Ильин. – СПб. : Питер, 2003. – 512 с.
6. Исследование проблем молодежи в ГДР / [ред. А.В. Северцев]. – М. : Прогресс, 1976. – С.405–444.
7. Малихін О.В. Методика викладання у вищій школі / О.В. Малихін, І.Г. Павленко, О.О. Лаврентьева, Г.І. Матукова. – Київ : КНТ, 2014. – 262 с.
8. Подоляк Л.Г. Психологія вищої школи / Л.Г. Подоляк, В.І. Юрченко. – К. : Каравела, 2008. – 352 с.

Spysok vykorystanyh dzherel

1. Aseev V.G. Motivatsiya povedeniya i formirovanie lichnosti [Motivation of behavior and personality formation] / V.G. Aseev. – M. : Myisl, 1976. – 158 p.
2. Badmaev B.T. Metodika prepodavaniya psihologii [Methods of teaching psychology] / Boris Tsirenovich Badmaev. – M. : Vlados, 1999. – 304 p.
3. Balaev A.A. Aktivnyie metodyi obucheniya [Active learning methods] / A.A. Balaev. – M. : Profizdat, 1996. – 96 p.
4. Vergasov V.M. Aktivizatsiya poznavatelnoy deyatelnosti studentov v vyisshey shkole [Activation of students' cognitive activity in higher education institutions] / V.M. Vergasov. – K. : Vischa shkola, 1986. – 175 p.
5. Ilin E.P. Motivatsiya i motivyi [Motivation and motives] / E.P. Ilin. – SPb. : Piter, 2003. – 512 p.
6. Issledovanie problem molodezhi v GDR [Study of young people's problems in GDR] / [red. A.V. Severstev]. – M. : Progress, 1976. – P. 405–444.

7. Malykhin O.V. *Metodyka vykladannia u vyshchii shkoli* [Methods of teaching in higher education] / O.V. Malykhin, I.H. Pavlenko, O.O. Lavrentieva, H.I. Matukova. – Kyiv : KNT, 2014. – 262 p.
8. Podoliak L.H. *Psykhohohiia vyshchoi shkoly* [Psychology of higher education]/ L.H. Podoliak, V.I. Yurchenko. – K. : Karavela, 2008. – 352 p.

T.A. Yanovska, Y.I. Kaliuzhna. Features of development of future teachers' interest in psychological knowledge. The problem of purposeful development of students' cognitive interest in psychology in higher education institutions in the context of their personal self-knowledge and self-development is considered. An interactive learning, based on the interaction of people in the process of learning is characterized and it is a powerful tool to enhance the young people's cognitive interests. It is analyzed that interactive teaching methods include the organization of young people's group work to solve the problems of professional content.

The results of empirical research of structure of students' interests are analyzed; and the methodological tools of development of future teachers' desire for mastering psychological knowledge are outlined. Analysis of the results shows that the usage of interactive methods of teaching psychological disciplines is essential for the formation of future teachers' cognitive motivation, which ensures the effectiveness of their professional development. Learning activities with the usage of interactive methods will attract future professionals to interact in solving professionally important situations, creates conditions for increasing their mental activity and promotes each student's orientation to achieve results in the team work. Attention is paid to the fact that the activation of cognitive motivation in psychological knowledge can be significantly increased through counting the other, already formed students' interests. Further search for opportunities of the usage of interactive methods at lectures, practical and laboratory classes in psychology based on the relationship of motivational structures may be the key to increasing students' interest in this course and awareness of its necessity for the teacher's further professional self-development.

Key words: personality, motivation, cognitive interest, psychological knowledge, the structure of interest, teaching tools, the development of interest, interactive learning, professional development.

Received February 14, 2015

Revised February 21, 2015

Accepted March 27, 2015